

ZWIĄZEK
RZEMIOSŁA POLSKIEGO

2019-06-12

POTWIERDZENIE
WYSYŁKI POCZTY

Związek Rzemiosła Polskiego

ul. Miodowa 14, 00-246 Warszawa, tel. +48 22 50 44 200, fax. +48 22 50 44 220, www.zrp.pl, zrp@zrp.pl

NR/SP/26 /06/2019

Warszawa, 11.06.2019 r.

Pan
Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z pracami nad rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy - Kodeks karny skarbowy Związek Rzemiosła Polskiego przeprowadził szerokie konsultacje ze środowiskiem przedsiębiorców proponowanych rozwiązań prawnych. Projekt ustawy był opiniowany przez przedsiębiorców za pomocą panelu konsultacyjnego on-line, poddany ocenie ekspertów oraz był przedmiotem sesji w ramach warsztatów konsultacyjnych. Prace nad projektem ustawy były realizowane w ramach projektu „Monitorowanie prawa gospodarczego przez organizacje rzemiosła” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, oś priorytetowa: II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, działanie: 2.16 Usprawnienie procesu stanowienia prawa.

W wyniku przeprowadzonych działań zostało wypracowane stanowisko Związku Rzemiosła Polskiego, które przekazujemy.

Projekt zakłada znaczne ograniczenie instytucji czynnego żalu (zmiana art. 16 § 5 pkt 2 Kodeksu karnego skarbowego). Zmiana przepisu ma mieć charakter prewencyjny i zapobiec przypadkom nadużywania tej instytucji przez nieuczciwych przedsiębiorców. Jednak w przypadku wejścia w życie zaproponowanych rozwiązań nie będzie możliwości skorzystania z tej instytucji po rozpoczęciu przez jakikolwiek organ (a nie tylko organ ścigania, tak jak obecnie) czynności służbowej, w szczególności przeszukania, czynności sprawdzającej lub kontroli zmierzającej do ujawnienia przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego. Uważamy, że zaproponowany zapis jest zbyt ogólny i zbyt restrykcyjny, co może niekorzystnie odbić się na przedsiębiorcach, którzy popełnią niezawiniony błąd, zwłaszcza, że przy szerokiej

interpretacji czynności służbowej skorzystanie z czynnego żalu może być niemożliwe.

Przedstawiony projekt istotnie zmienia regulacje prawne dotyczące przedawnienia karalności (zmiana art. 44 Kodeksu karnego skarbowego). W tym zakresie:

- 1) następuje wykreślenie przepisu stanowiącego, że karalność przestępstwa skarbowego polegającego na uszczupleniu lub narażeniu na uszczuplenie należności publicznoprawnej ustaje także wówczas, gdy nastąpiło przedawnienie tej należności (art. 44 § 2),
- 2) zmianie ulega termin przedawnienia karalności wykroczenia skarbowego z jednego roku na dwa lata (art. 51 § 1),
- 3) modyfikuje się regulację skutkującą zastosowaniem dłuższego terminu przedawnienia karalności w ten sposób, że do jego wydłużenia wystarczające będzie wszczęcie postępowania w sprawie, a nie przeciwko sprawcy, tak jak jest to obecnie (art. 44 § 5 i art. 51 § 2).

Efektom ww. zmian będzie wydłużenie terminu przedawnienia karalności. Wprowadzenie tych zmian uzasadniane jest potrzebą lepszej ochrony interesów finansowych Skarbu Państwa. W uzasadnieniu pominięto jednak fakt wprowadzenia w ostatnich latach w obszarze prawa podatkowego licznych rozwiązań, które powinny wpływać na dużo łatwiejsze wykrywanie i ściganie przestępstw oraz wykroczeń karnoskarbowych. Skoro wykrywanie i ściganie przestępczości karnoskarbowej jest obecnie łatwiejsze, to niezrozumiałe jest wprowadzanie zmian prowadzących do istotnego wydłużenia terminu karalności. Znaczne wydłużenie okresu przedawnienia okresu karalności w przypadku należności publicznoprawnej uzasadniane jest przez autorów projektu tym, że obecne przepisy w praktyce prowadzą do skrócenia okresu przedawnienia karalności przestępstw o najwyższym zagrożeniu karnym z 10 lat do lat 5.

Zgodnie bowiem z art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej zobowiązanie podatkowe przedawnia się z upływem 5-ciu lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku. Trzeba jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 70 § 6 pkt 1 Ordynacji podatkowej bieg terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu, z dniem wszczęcia postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe, o którym podatnik został zawiadomiony, jeżeli podejrzenie popełnienia przestępstwa lub wykroczenia wiąże się z niewykonaniem tego zobowiązania. W praktyce zatem na tej podstawie prawnej termin przedawnienia zobowiązania podatkowego ulega obecnie przedłużeniu, a przepisy dodatkowo nie limitują bezpośrednio w żaden sposób tego przedłużenia. Jeśli zatem postępowanie w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie

skarbowe zostanie wszczęte przed upływem 5-letniego terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego, a podatnik otrzyma odpowiednie informacje, nie dochodzi do wskazywanego w uzasadnieniu projektu ustawy skrócenia okresu przedawnienia karalności przestępstw. Obecne regulacje prawne wydają się przy tym bardziej racjonalne, niż zaproponowane w projekcie. Dopuszczone bowiem przez projektowane rozwiązania wszczęcie postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe po upływie terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego może prowadzić do sytuacji, w której podatnik (lub jego kontrahenci) nie będzie dysponował już księgami podatkowymi czy też rachunkami. Jest on bowiem zobligowany do ich przechowywania tylko do czasu upływu okresu przedawnienia zobowiązania podatkowego. Generować to może realne zagrożenie interesów przedsiębiorców, w tym mikro, małych oraz średnich. W opinii Związku Rzemiosła Polskiego projektowana regulacja nie ma uzasadnienia i należałoby odstąpić od jej wprowadzania.

Zaproponowane zmiany w projekcie również znacznie zaostrzają politykę karną w zakresie odpowiedzialności karnoskarbowej (zmiana art. 23 § 1, art. 28 § 2, art. 34 § 4, art. 38 § 2, art. 39 § 1, art. 40 § 3, art. 48, art. 53 § 14 i 15, art. 57 § 1a i innych przepisów KKS). Wiąże się to przede wszystkim ze zwiększeniem wysokości potencjalnych kar. Uważamy, że wprowadzanie wysokich sankcji karnych w stosunku do przedsiębiorców nie powinno mieć miejsca. Poza zwiększeniem ryzyka gospodarczego dla przedsiębiorców ich skutkiem będzie wywołanie niekorzystnego klimatu do prowadzenia działalności gospodarczej.

Z poważaniem,

Prezes

Jan Gogolewski